Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101935

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №227с від 11 березня 2024р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жога Руслан Анатолійович
2. Ruslan Zhoga

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: Управління навчальним закладом

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.108.009

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва
2. Designing the personal educational environment of music teachers' professional training

Реферат:

1. Дисертацію присвячено проблемі проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва. Здійснено комплексне дослідження системи професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та з'ясовано наявність на музичних факультетах педагогічних закладів вищої освіти вступників без музичного досвіду. На основі аналізу наукових джерел встановлено, що професійна підготовка вчителів музичного мистецтва – динамічний психолого-педагогічний процес, що характеризується формуванням у майбутніх фахівців професійно значущих якостей особистості педагога, музично-виконавської культури, фахової спрямованості, уміння на високому професійному рівні розв'язувати педагогічні завдання в процесі практичної діяльності, відображає особливості профілю та поєднує психолого-педагогічну й фахово-музичну підготовку, необхідні для виконання майбутньої професійної діяльності. З'ясовано, що персоналізована освіта передбачає забезпечення уособлюваного навчання відповідно до потреб і запитів особистості, яка є активним суб'єктом

діяльності та має широкі можливості щодо керування саморозвитком. На підставі вивчення наукової літератури встановлено, що персональне освітнє середовище професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без музичного досвіду – це сукупність чинників освітнього процесу, що уможливлюють вибір таких інформаційних ресурсів, які дозволяють максимально повно усунути прогалини в базовій музичній підготовці цього контингенту. Персоналізацію професійної підготовки вчителів музичного мистецтва практично реалізовано шляхом втілення різновікового освітнього співробітництва через навчання в парах змінного складу, розроблення індивідуальної освітньої траєкторії, унаочненої за допомогою графіка «Лінія тренду» MS Excel. Розроблено та науково обґрунтовано структуру персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без музичного досвіду на основі соціально-суб'єктного структурування. Виділено діяльнісну, мотиваційну, креативну та особистісну сфери як такі, що повною мірою створюють дієві умови для формування фахової компетентності вказаної категорії здобувачів та дозволяють зробити цей процес керованим. Теоретично обґрунтовано та розроблено модель методики проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без музичного досвіду як конструкту з методологічно-цільового, змістовно-діяльнісного та діагностично-коригувального блоків, що забезпечує формування в них фахової компетентності. Перевірку дієвості персонального освітнього середовища здійснено шляхом вивчення рівня сформованості фахової компетентності досліджуваної категорії здобувачів. На підставі аналізу наукової літератури визначено суть професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва як інтегративної професійно-особистісної характеристики, що ґрунтується на комплексі музично-теоретичних знань, практичних умінь, досвіду їх реалізації та забезпечує здатність до ефективної музично-педагогічної діяльності. Визначено, що структуру досліджуваної компетентності становлять мотиваційно-ціннісний, когнітивно-діяльнісний, творчий та особистісний компоненти. Для вивчення стану персонального освітнього середовища адаптовано методику В. Ясвіна та виокремлено п'ять факторів, які повною мірою відповідають цілям дослідження: широта, інтенсивність, емоційність, мобільність, домінантність. З позиції якісної та типологічної характеристики спроєктованого середовища досліджено параметр «модальність». Встановлено, що найбільш дієвим способом визначення стану сформованості персонального освітнього середовища є кваліметричний метод. На його основі створено кваліметричну модель визначення сформованості персонального освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва без музичного досвіду. Під час експериментальної роботи доведено правомірність визначених та обґрунтованих організаційно-педагогічних умов проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без музичного досвіду: побудова індивідуальної освітньої траєкторії, запровадження навчання в парах на основі менторської підтримки. Зафіксовано позитивні зміни в рівні сформованості персонального освітнього середовища досліджуваної категорії здобувачів освіти. Рівень фахової компетентності досліджуваної категорії здобувачів також зазнав позитивних змін. Аналіз результатів експерименту свідчить про функціональність та значний позитивний вплив спроєктованого персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва на результативність щодо формування фахової компетентності вказаної категорії здобувачів. Теоретичні положення та практичні результати дослідження можуть бути використані в процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва без музичного досвіду в закладах вищої педагогічної освіти.

2. The thesis is devoted to the problem of designing the personal educational environment of music teachers' professional training. A comprehensive study of the system of future music teachers' professional training was carried out, and it was detected that there are entrants without musical experience at music faculties of pedagogical higher education institutions. Based on the analysis of scientific sources, it was defined that music teachers' professional training is a dynamic psychological and pedagogical process, characterized by forming future specialists' professionally important qualities, musical and performing culture, career orientation, the ability to address educational problems at a high professional level in the course of practical activity. It was found that personalized education provides individualized learning in accordance with the needs and demands of a person who is an active subject of activity and has wide opportunities to manage self-development. Review of scientific

literature showed that personal educational environment of professional training of music teachers without musical experience is an aggregate of factors of the educational process that make it possible to choose the information resources that allow to close gaps in this contingent's basic musical training to the fullest extent possible. Personalization of music teachers' professional training was put into practice through providing for mixed-age educational cooperation in the form of training in pairs of variable composition and development of an individual educational trajectory, visualized with the help of the Trendline graph in MS Excel. Structure of personal educational environment of music teachers without musical experience based on socio-subject structuring was developed and scientifically substantiated. Activity, motivational, creative and personal spheres, which fully create effective conditions for forming professional competency of the specified category of applicants and allow to manage this process, were singled out. Model of the methodology of designing personal educational environment of professional training of music teachers without musical experience as a construct of methodological-objective, content-activity and diagnostic-corrective blocks, which ensures forming professional competency, was theoretically substantiated and elaborated. Effectiveness of the personal educational environment was verified by determining the level of professional competency formation of the studied category of applicants. Having analyzed the scientific literature, we defined the essence of the future music teacher's professional competency as an integrative professional and personal feature, which is based on a complex of musical and theoretical knowledge, practical skills, experience in their implementation and provides the ability for effective musical and pedagogical activity. It was determined that the structure of the studied competency consists of motivational-value, cognitive-activity, creative and personal components. With a view to study the state of the personal educational environment, the methodology by V. Yasvin was adapted and five factors, namely breadth, intensity, emotionality, mobility, dominance, which fully meet the research goals, were singled out. The "modality" parameter was investigated through the lens of qualitative and typological characteristic of the designed environment, It was ascertained that the qualimetric method is the most effective way of determining the state of personal educational environment formation. Based on it, a qualimetric model of determining the formation of personal educational environment of professional training of future music teachers without musical experience was created. Within the experimental work, the validity of the defined and substantiated organizational and pedagogical conditions for designing the personal educational environment of professional training of music teachers without musical experience, namely the construction of an individual educational trajectory, the introduction of training in pairs based on mentoring support, was proven. At the stage of research and experimental work completion, positive changes in the level of formation of the personal educational environment of the studied category of students were recorded. Professional competency degree of the studied category of students also positively changed. Analysis of the experiment results indicates the functionality and significant positive impact of the designed personal educational environment of music teachers' professional training on the effectiveness of forming professional competency of the specified category of students. Theoretical provisions and practical findings of the research can be used in the course of professional training of future music teachers without musical experience at pedagogical higher education institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Жога Р. А. Персоналізоване освітнє середовище як інноваційний напрям розвитку сучасної освіти. Інноваційна педагогіка. 2021. № 36. С. 165–171.

- 2. Жога Р. А. Адаптивні технології в музично-педагогічній освіті. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип 43. Т. 1. С. 265–270.
- 3. Жога Р. А., Штефан Л. В. Структура освітнього середовища майбутніх вчителів музичного мистецтва. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах . Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 80. Т. 1. С. 43–48.
- 4. Жога Р. А. Проблеми професійної підготовки вчителів музичного мистецтва з початковою музичною підготовкою та без неї в умовах сучасного освітнього середовища. Інженерні та освітні технології. 2022. Т. 10. № 3. С. 30–42.
- 5. Жога Р.А. Структура фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Вісник науки та освіти. Серія : Педагогіка, Соціологія, Культура і мистецтво, Історія та археологія. 2023. № 2(8). С 397–409.
- 6. Shevchenko A. S., Zhoga R. A. Individual educational trajectory in modern Ukrainian higher education as a tool for adaptability to its environment. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка. 2023. № 16(31). URL: https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/592/501 (дата звернення 07.07.2023).
- 7. Жога Р. А. Модель проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 93. С. 48–53.
- 8. Жога Р. А. Результати дослідження втілення методики проєктування персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без початкової музичної освіти. Проблеми інженерно-педагогічної освіти. Харків: УІПА, 2023. Вип. 78. С. 78–85.
- 9. Жога Р. А. Специфіка персоналізованого навчання в сучасній освіті. Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки: зб. наук. робіт учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 20-21 листоп. 2020 р.). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. Ч. 2. С. 72–74.
- 10. Жога Р. А. Проблема професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва без базової музичної освіти. Збірник тез доповідей науково-педагогічних працівників та аспірантів LIV конференції Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків, 11-14 травня 2021 р.). Харків: Укр. інж.-пед. акад., 2021. С. 17.
- 11. Жога Р. А. Освітнє середовище як одна з умов формування компетентних спеціалістів. Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів: матеріали VII наук.-практ. конф. (Харків, 25-26 трав. 2021р.). Харків: НТУ «ХПІ», 2021. С. 246–249.
- 12. Жога Р. А. Адаптивні процеси в закладах вищої освіти. Адаптивні процеси в освіті : зб. матеріалів (тез доп.) 1-го Міжнар. наук. форуму (Київ-Харків 7-8 лютого 2022 року). Київ ; Харків, 2022. Вип. 1(4). С. 107–109.
- 13. Жога Р. А. Структурні компоненти персонального освітнього середовища професійної підготовки вчителів музичного мистецтва без початкової музичної освіти. Глухівські читання – 2022. Актуальні питання суспільних та гуманітарних наук : зб. матеріалів XII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Глухів 7-8 грудня 2022 р.). Глухів, 2022. С. 179–182.
- 14. Жога Р. А. Особливості адаптації майбутніх вчителів музичного мистецтва без початкового музичного досвіду в середовищі закладу вищої освіти. Адаптивні процеси в освіті : зб. матеріалів (тез доп.) 3-ої Міжнар. наук. літньої онлайн-школи (Київ-Харків 05.07-06.07.2022). Київ ; Харків, 2022. Вип. 2(5). С. 47–49.
- 15. Жога Р.А. Педагогічна імпровізація як інноваційний напрям розвитку сучасної освіти. Збірник тез доповідей науково-педагогічних працівників та аспірантів LV конференції Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків, 16-17 трав. 2022 р.). Харків: Укр. інж.-пед. акад., 2022. С. 43–44.
- 16. Жога Р. А. Специфіка персонального освітнього середовища професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва без початкової музичної освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнар. наук.-практ.

конф. (м. Харків, 16-18 берез. 2023 р.). Харків: Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, 2023. С. 748–750.
- 17. Жога Р. А. Специфіка вхідної діагностики загальної музичної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Освіта та наука для відновлення країни зб. тез доп. наук-пед. працівників, науковців та аспірантів LVI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 15-19 трав. 2023 р.). Харків: Укр. інж.-пед. акад., 2023. С. 17–19.
- 18. Жога Р. А. Ролі викладача в персоналізованому навчанні. Scientific Journal Virtus. 2021. № 50, January. С. 82–85.
- 19. Навчаючи навчаємося : метод. рекомендації до організації роботи факультативу для здобувачів освітнього рівня бакалавр / уклад. : Р. А. Жога. Харків, 2023. 107 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U105225

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Штефан Людмила Володимирівна

2. Liudmyla Shtefan

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Полубоярина Ірина Іванівна

2. Iryna Poluboiaryna

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київська муніципальна академія музики імені Р.М. Глієра

Код за ЄДРПОУ: 02214923

Місцезнаходження: вул. Л. Толстого, 31, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачова Наталія Олександрівна
2. Nataliia Tkachova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рубан Наталія Павлівна
2. Nataliia Ruban

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальська Вікторія Сергіївна

2. Viktoriia Kovalska

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Бондаренко Тетяна Сергіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Бондаренко Тетяна Сергіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Вікторія Ковальська
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна